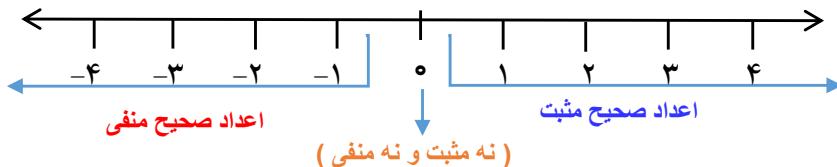

ناحیه یک زاهدان

(عددهای صحیح)

اعداد صحیح: اعداد صحیح از سه دسته اعداد تشکیل شده اند: (اعداد مثبت و عدد صفر و اعداد منفی)

$$\mathbb{Z} = \{ \dots, -2, 0, 1, 2, \dots \}$$

$$+7 = 7$$

نکته: عددی (غیر از صفر) علامت نداشته باشد علامت آن مثبت است:

نکته: در محور اعداد صحیح هر چه به سمت راست (مثبت‌ها) حرکت کنیم عدد بزرگتر و هر چه به سمت چپ (منفی‌ها) حرکت کنیم عدد کوچکتر می‌شود.

مثال: در جای خالی علامت مناسب ($<$ $=$ $>$) قرار دهید.

$$-6 < 4$$

$$-12 > -18$$

$$0 > -8$$

$$9 > 0$$

قرینه اعداد صحیح: هر گاه علامت عددی را تغییر دهیم قرینه آن عدد حاصل می‌شود. مانند: $+5 \xrightarrow{\text{قرینه}} -5$

نکته: قرینه‌ی صفر، خود صفر است.

$$-2 \xrightarrow{\text{قرینه}} +2 \xrightarrow{\text{قرینه}} -2$$

نکته: قرینه‌ی قرینه‌ی هر عدد برابر با خود آن عدد است:

نکته: اگر قبل از پرانتز علامت منفی باشد به معنی قرینه آن عدد است.

علامت مثبت تاثیری ندارد

$$-(+7) = -7$$

$$+(+10) = 10$$

$$-\cancel{(-(+4))} = +4$$

نکته: اگر تعداد منفی عددی زوج باشد علامت آن عدد مثبت می‌شود و اگر تعداد منفی فرد باشد علامت عدد منفی می‌شود.

تعداد منفی‌ها ۳ تا (فرد) = علامت منفی

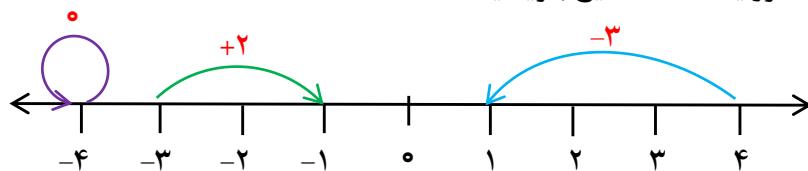
تعداد منفی‌ها ۶ تا (زوج) = علامت مثبت

$$-\{+(-(-3))\} = -3$$

$$-\left\{-\left[-\left(+\left(-\frac{1}{2}\right)\right)\right]\right\} = \frac{1}{2}$$

حرکت روی محور اعداد: جایه جایی از یک نقطه به نقطه دیگر را حرکت روی محور می‌گویند. اگر جهت حرکت به سمت راست باشد علامت عدد مثبت و اگر جهت حرکت به سمت چپ باشد علامت عدد منفی می‌شود.

مثال: برای هر حرکت روی محور یک عدد صحیح بنویسید.

خاصیت های جمع اعداد صحیح :

$(+4) + 0 = 4$

$0 + (-7) = -7$

مانند:

الف) جمع عدد با صفر (حاصل جمع هر عدد با صفر، خود عدد می شود)

ب) جمع عدد با قرینه خودش (حاصل جمع هر عدد با قرینه خودش، عدد صفر می شود)

$6 + (-6) = 0$

$(-9) + (+9) = 0$

مانند:

جمع اعداد صحیح : برای جمع اعداد صحیح از روش های زیر استفاده می کنیم :

الف) مختصر نویسی : دو عدد را با علامتشان بدون پرانتز کنار هم می نویسیم. اگر دو عدد هم علامت باشند دو عدد را جمع و اگر مختلف العلامت باشند دو عدد را کم می کنیم و برای جواب علامت عدد بزرگتر را قرار می دهیم.

نکته : در جمع دو عدد صحیح " جور جور باشن، کم می شن "

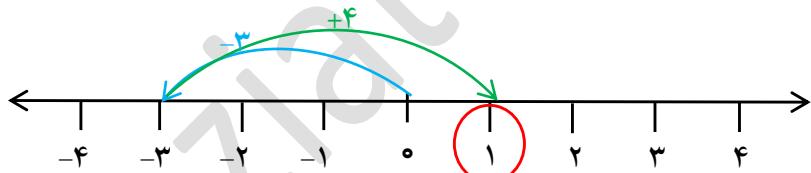
$(-12) + (+8) = -12 + 8 = -4$

$(+8) + (+6) = +8 + 6 = +14$

مانند:

ب) محور اعداد : با توجه به اعداد و علامت آن ها روی محور حرکت کرده انتهای حرکت دوم جواب حاصل جمع را نشان می دهد.

$(-3) + (+4) = +1$

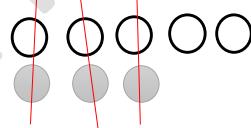

مانند:

ج) دایره توپر و توخالی : برای عدد منفی دایره توپر و برای عدد مثبت دایره توخالی قرار داده و هر دایره توپر و توخالی هم دیگر

را خنثی می کنند. دایره های باقیمانده جواب حاصل جمع را نشان می دهد.

$(+5) + (-3) = +2$

$\text{ما ند}:$

ما ند:

د) جدول ارزش مکانی : دو عدد را با توجه به ارزش مکانی آن ها در جدول قرار داده و گستردگی هر عدد را کنار جدول نوشت و اعداد

را ستونی جواب می دهیم. مانند:

$(-128) + (+273) = +145$

ص	۵	۱
۱	۲	۸
۲	۷	۳

$$\begin{array}{r}
 +100 \\
 -20 \\
 +200 \\
 +70 \\
 +3 \\
 \hline
 +100 + 50 - 5 = +145
 \end{array}$$

تفویق اعداد صحیح : تفویق را به جمع تبدیل می کنیم. به این صورت که عدد اول را نوشت و عدد دوم را قرینه می کنیم.

$16 - (-8) = (+16) + (+8) = +24$

$(-27) - (+19) = (-27) + (-19) = -46$

ما ند:

ناحیه یک زاهدان

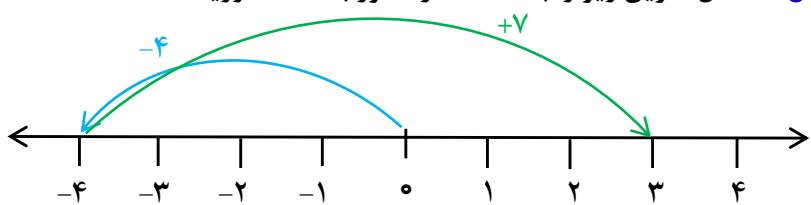
فصل دوم

(عددهای صحیح)

مسعود زیرکاری

مثال : حاصل تفریق زیر را با استفاده از محور به دست آورید.

$$(-4) - (-7) = (-4) + (+7) = +3$$

حل مسئله اعداد صحیح : (الف) اگر در مسئله ای دمای یک شهر را خواسته باشد بین دو عدد علامت جمع می گذاریم.

مثال : دمای شهر زاهدان ۱۲ درجه بالای صفر و دمای سراوان ۷ درجه سردتر از زاهدان است. دمای شهر سراوان چند درجه است؟

$$(+12) + (-7) = +5$$

ب) اگر در مسئله ای سردی یا گرمی هوا را خواسته باشد بین دو عدد علامت تفریق می گذاریم.

مثال : دمای مشهد ۸ درجه بالای صفر و دمای اصفهان ۶ درجه زیر صفر است. دمای اصفهان چند درجه سردتر از مشهد است؟

$$(-6) - (+8) = -14$$

ج) اگر در مسئله ای اختلاف دمای دو شهر را خواسته باشد بین دو عدد علامت تفریق می گذاریم.

مثال : دمای بیرون ۶ درجه زیر صفر و دمای بندر عباس ۱۳ درجه بالای صفر است. اختلاف دمای دو شهر چند درجه است؟

$$(+13) - (-6) = +19$$

د) اگر در مسئله ای میانگین دمای دو شهر را خواسته باشد بین دو عدد علامت جمع قرار داده و در آخر جواب را بر تعداد اعداد تقسیم می کنیم.

مثال : حداقل دمای هوای کرمان ۱۸ درجه بالای صفر و حداقل دمای هوای ۴ درجه بالای صفر است. میانگین دمای هوای این شهر چند درجه است؟

$$(+18) + (+4) = +22 \div 2 = +11$$

ضرب و تقسیم اعداد صحیح : در ضرب و تقسیم اعداد صحیح ابتدا ضرب علامت ها را انجام می دهیم سپس با توجه به علامت بین

آنها دو عدد را ضرب یا تقسیم می کنیم.

قاعده ضرب علامت های دو عدد :

$$\text{مثبت} = \text{مثبت} \times \text{مثبت} \quad \text{منفی} = \text{منفی} \times \text{منفی}$$

$$\text{مثبت} = \text{منفی} \times \text{منفی}$$

$$\text{منفی} = \text{مثبت} \times \text{منفی}$$

مثال : حاصل ضرب و تقسیم های زیر انجام دهید؟

$$(-12) \times (+4) = -48$$

$$(+24) \div (+8) = +3$$

$$(-18) \times (-8) = +144$$

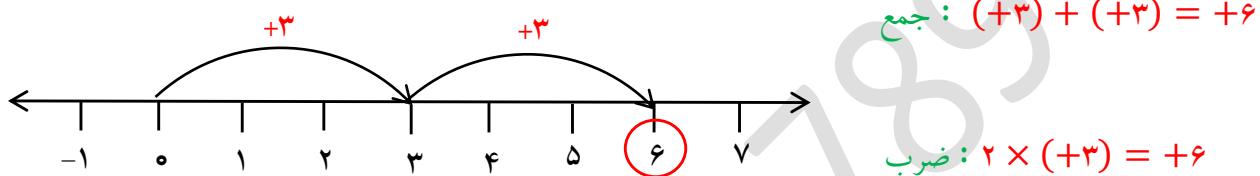
مثال: حاصل هر عبارت را به دست آورید؟

$$(-20) \div [8 - (+12)] = (-20) \div [8 + (-12)] = +4$$

$$\cancel{[(-7) \times 4]} \div (+2) = -14 \quad (-6 + 12 - 18) \times (-5) = +6$$

ضرب اعداد صحیح به کمک محور اعداد: نقطه شروع بردارها از صفر و انتهای بردار آخر حاصل ضرب را نشان می‌دهد.

مثال: به کمک محور و حرکت انجام شده یک عبارت جمع و یک عبارت ضرب بنویسید؟

نمونه سؤالات

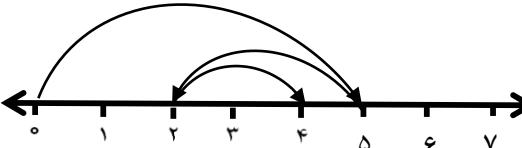
مسعود زیرکاری

فصل دوم

(عددهای صحیح)

پایه هفتم

ناحیه یک زاهدان

ردیف	سؤالات	ردیف	سؤالات	ردیف
۱	حاصل هر عبارت را به دست آورید. الف) حاصل عبارت زیر را با استفاده از محور به دست آورید. $(-5) - (-3) =$ ب) حاصل عبارت زیر را از روش دایره خالی و دایره توپر به دست آورید. $(+4) + (-5) =$	۷	الف) $(+8) \times (-6) =$ ب) $(+12) \div (+6 + -4) =$ ج) $(-6 \times -3) \div (-2) =$	
۲	حاصل هر عبارت را از روش جدول ارزش مکانی به دست آورید. الف) $(-72) + (+18) =$ ب) $(+358) + (-173) =$	۸	الف) $(20 - 11 + 14) \times (-88 + 70) =$ ب) $(-20 \div -4) \times (-70 + 128) =$	
۳	برای محور زیر یک جمع و یک ضرب بنویسید. 	۹	جمع = ضرب =	
۴	عبارت زیر را به صورت یک عدد علامت دار بنویسید. $-\left\{ -\left[+\left(+\left(-\frac{-2}{+5} \right) \right) \right] \right\} =$	۱۰	الف) قرینهٔ عدد ۷- را نسبت به عدد $14 +$ مشخص کنید. ب) دو عدد -48 و 52 نسبت به چه عددی قرینه هستند.	
۵	در جای خالی عدد مناسب قرار دهید. الف) $(+7) \times \dots = (-35)$ ب) $(-2) - \dots = (+10)$ ج) $\dots \div (-8) = (-5)$	۱۱	حاصل هر عبارت را به طور تقریبی حساب کنید. الف) $77 + 42 \approx$ ب) $99 + 11 - 72 \approx$	
۶	دماهی شهر زاهدان 10 درجه بالای صفر و دماهی شهر خاش 6 درجه سردتر از زاهدان است: الف) دماهی شهر خاش چند درجه است. ب) میانگین دماهی دو شهر چند درجه است. ج) اختلاف دماهی دو شهر چند درجه است.	۱۲	الف) تساویهای زیر را کامل کنید. $-(-7) = \dots$ ب) اعداد زیر را مقایسه کنید. $-20 \bigcirc -1$ $-(-10) \bigcirc 10$ ج) اعداد $(-1) + (-2) + 6 + 0 + 12 - 7$ را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.	

" فیثاغورس "

چیزی در جهان وجود ندارد که با عدد قابل بیان نباشد.

$$(الف) (+\cancel{12}) \times (-4) = +24 \quad (ب) (+12) \div (+\cancel{4}) = +3 \quad (1)$$

$$(\ج) \frac{[-4] \times [-3]}{+18} \div (-2) = -9$$

$$(الف) (-\cancel{12} + 7) \times (+\cancel{2} - 1 + 12) = - \quad (2)$$

$$(-20 - \cancel{4}) \times (-\cancel{12} + 12) = + \quad \text{علامت عدد زیر ترکیب از علامت ضرب و تقسیم، علامت هماهنگ نیست.}$$

$$\text{جمع} = (+2) + (+2) + (+2) = +6 \quad (3)$$

$$-48 \xrightarrow{\cancel{4}} +2 \quad 52 \xleftarrow{\cancel{4}} - \quad (الف) عد 35: 35 = 1 \quad (4)$$

$$52 + 48 = 100 \div 2 = 50 \quad \text{همه عبارتی مثبت باشد.}$$

$$-48 - 80 + 40 = -40 \quad (الف) -V_0 + 10 - V_0 = +10 \quad (5)$$

$$-(-V) = +V \quad -[-(+4)] = -4 \quad (6)$$

$$-V_0 - 1 \quad -(-10) \quad (الف) \text{ اگر تعداد منفی ها قبل از عبارت فرد باشد، علامت عبارت منفی نیست.}$$

$$(-5) + (+3) = -2 \quad (الف) \text{ ابتدا تمرین ۷؛ جمع سیدل می شود:}$$

$$(-5) + (+2) = -3 \quad (الف) \text{ رایه قویترین علامتی و داره خالی را در عبارت:}$$

$$(\alpha) \begin{array}{c} > \\ -V \\ +1 \end{array} \left| \begin{array}{c} 5 \\ 2 \\ 1 \end{array} \right. \Rightarrow \begin{array}{c} -V_0 - 2 \\ +10 + 1 \\ -4 + 4 \\ -52 \end{array} \quad (\beta) \begin{array}{c} < \\ 3 \\ -1 \end{array} \left| \begin{array}{c} 5 \\ V \\ 2 \end{array} \right. \Rightarrow \begin{array}{c} +300 + 50 + 1 \\ -100 - V_0 - 2 \\ +200 - V_0 + 1 \\ +110 \end{array} \quad (1)$$

$$(\gamma) \begin{array}{c} > \\ -V \\ +1 \end{array} \left| \begin{array}{c} 5 \\ 2 \\ 1 \end{array} \right. \Rightarrow \begin{array}{c} -V_0 - 2 \\ +10 + 1 \\ -4 + 4 \\ -52 \end{array} \quad (\beta) \begin{array}{c} < \\ 3 \\ -1 \end{array} \left| \begin{array}{c} 5 \\ V \\ 2 \end{array} \right. \Rightarrow \begin{array}{c} +300 + 50 + 1 \\ -100 - V_0 - 2 \\ +200 - V_0 + 1 \\ +110 \end{array} \quad (1)$$

$$(+\Delta) + (-\beth) + (+\beth) = (+\beth) \quad ⑨$$

نکته) اگر تعداد معنی ها قبل از دریافت باشد علاوه بر مثبت باشند.

$$+\frac{\beth}{\Delta}$$

(الف) $(-\Delta)$

\rightarrow $(-\beth)$

(ج) $(+\beth)$

⑩

$$(+10) + (-4) = +6 \quad \text{ح} \quad ⑪$$

$$\frac{(+10) + (+\beth)}{2} = \frac{+14}{2} = +7 \quad ⑫$$

$$(+10) - \cancel{(+\beth)} = +4 \quad ⑬$$

و، ۶۰